

System organismů

Impérium: ARCHEA

říše: Archaeobacteria

Impérium: PROKARYA

říše : Bacteria

Impérium: EUKARYA

říše: Protozoa (prvoci)

říše: Chromista

podříše: Cryptistae

podříše: Chromobiotae

říše: Fungi

říše: Plantae

podříše: Biliphyta

podříše: Viridiplantae

říše: Animalia

(Kalina, Váňa 2005)

System hub a houbových organismů

Impérium: EUKARYA

říše: Protozoa (prvoci)

Oddělení: Acrasiomycota - akrasie, buněčné hlenky x)

Třída: Acrasiomycetes - akrasie, buněčné hlenky

Oddělení: Myxomycota (Mycetozoa)

Třída: Myxomycetes - hlenky

Oddělení: Plasmodiophoromycota - plasmodiofory

Třída: Plasmodiophoromycetes - nádorovky

říše: Chromista

podříše: **Cryptistae**

Oddělení: Cryptophyta - skrytěnky

Třída: Cryptophyceae

podříše: **Chromobiotae**

Oddělení: Labyrinthulomycota x)

Třída: Labyrinthulomycetes

Oddělení: Oomycota - oomycety, plísně vaječné

Třída: Oomycetes

říše: Fungi - houby

Oddělení: Chytridiomycota - chytridiomycety, houby buněnkové

Třída: Chytridiomycetes

Oddělení: Zygomycota - houby spájivé

Třída: Zygomycetes - zygomycety

Třída: Trichomycetes - trichomycety

Oddělení: Ascomycota - houby vřeckovýtrusné

Pododdělení: Taphrinomycotina

Třída: Taphrinomycetes - palcatky, kadeřavky

Pododdělení: Saccharomycotina (syn. Hemiascomycotina, Endomycetes)

Třída: Saccharomycetes - kvasinky

Pododdělení: Pezizomycotina (syn. Ascomycotina)

Třída: Eurotiomycetes - plísně buněnkové

Třída: Leotiomycetes

Třída: Pezizomycetes

Třída: Sordariomycetes

Třída: Dothideomycetes x)

Třída: Chaetothyriomycetes x)

Třída: Lecanoromycetes

Pomocné oddělení: Deuteromycota (Fungi imperfecti) - houby nedokonalé

Oddělení: Basidiomycota - houby stopkovýtrusné

Třída: Urediniomycetes - rzi

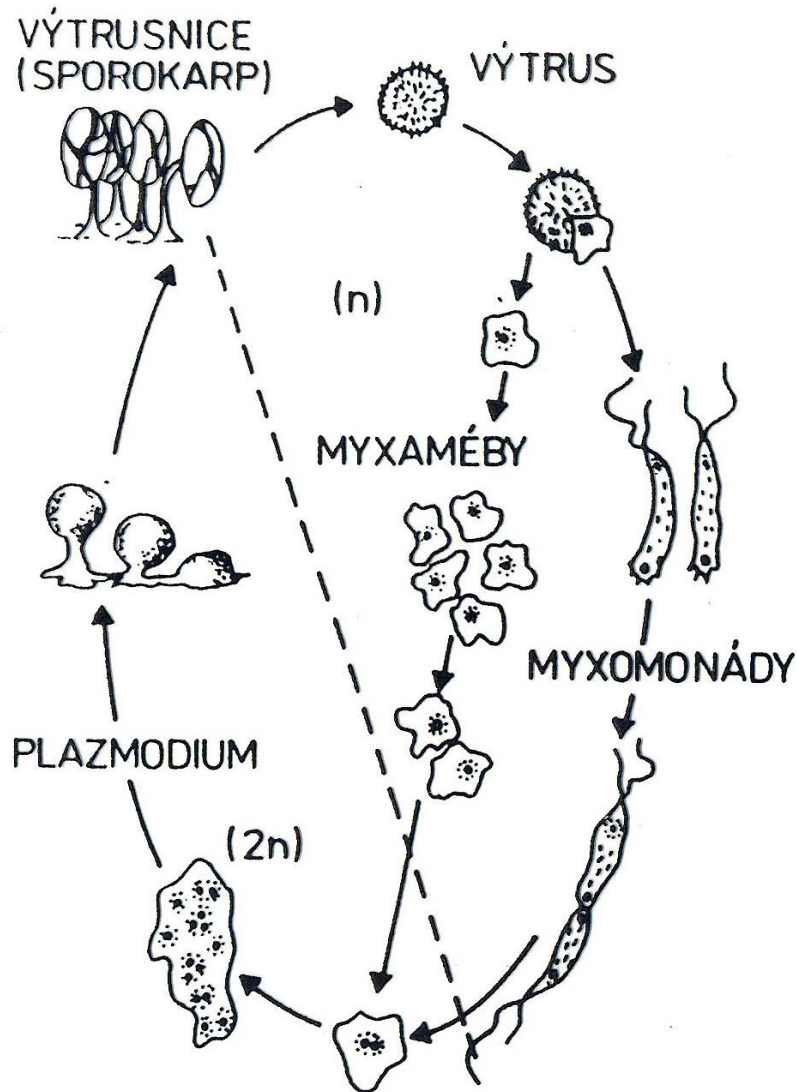
Třída: Ustilaginomycetes - sněti

Třída: Agaricomycetes (syn. Basidiomycetes) - vyšší
stopkovýtrusné houby

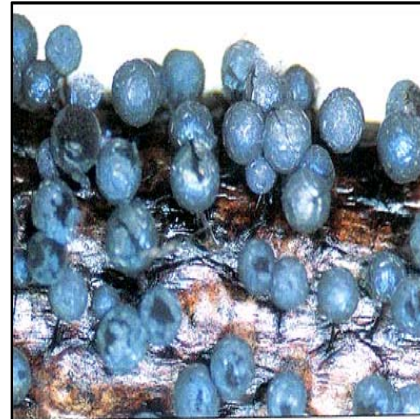
Lichenes - lišejníky, lichenizované houby

Oddělení: Myxomycota (Mycetozoa)

Životní cyklus slizovky

Výtrusnice různých rodů hlenek

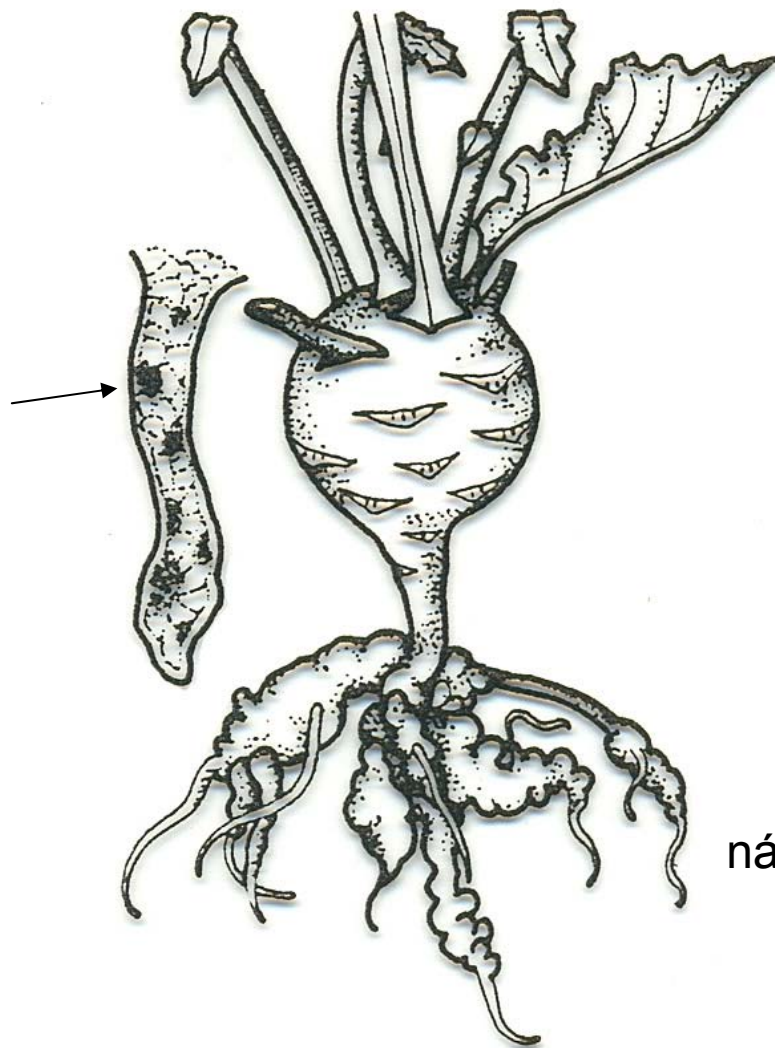
Lamproderma

Lycogala

Oddělení: Plasmodiophoromycota – plasmodiofory
Plasmodiophora brassicae – nádorovka kapustová

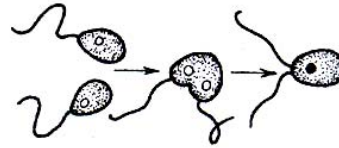
plazmodium v
kořenovém vlásku

nádory na kořenech kedlubny

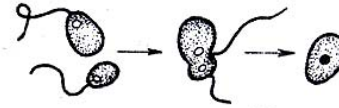
Typy pohlavního rozmnožování hub

isogamie

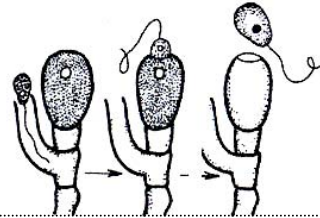
zygota

anisogamie

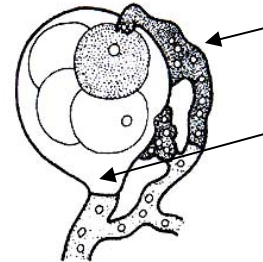

zygota

oogamie

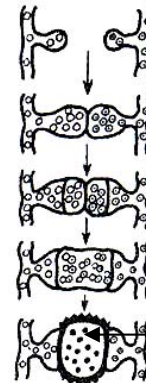
oogametangiogamie

anteridium

oogonium

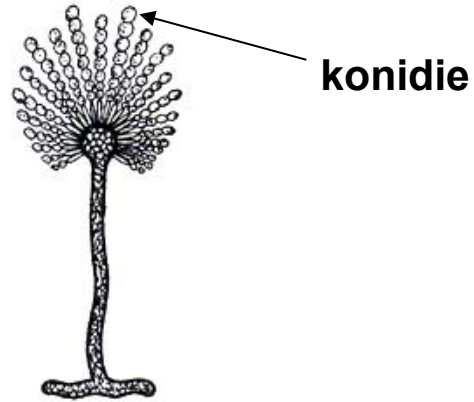
gametangiogamie

zygota (zygospora)

Typy nepohlavního rozmnožování hub

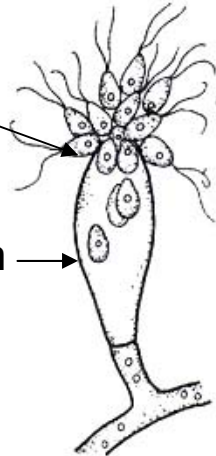
fragmentace hyfy
v oidie, artrospory

Exospory

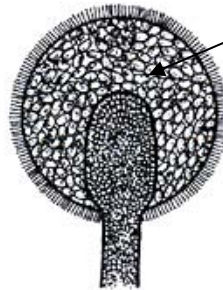
zoospory

zoosporangium

sporangiospory

sporangium

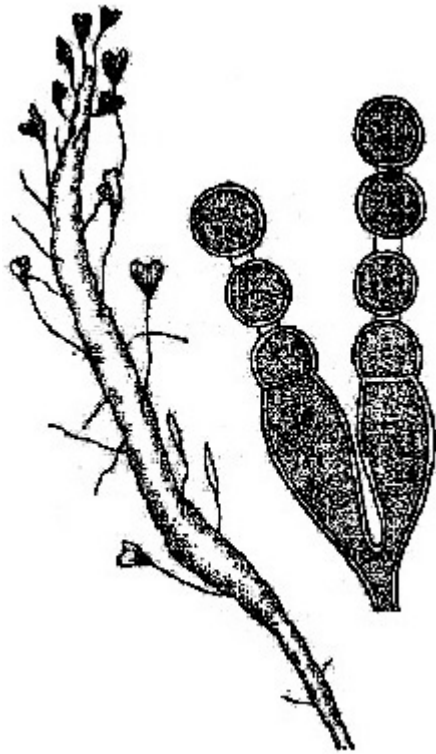

Endospory

Oddělení: Oomycota - oomycety, plísně vaječné

Plíseň bělostná (*Albugo candida*)

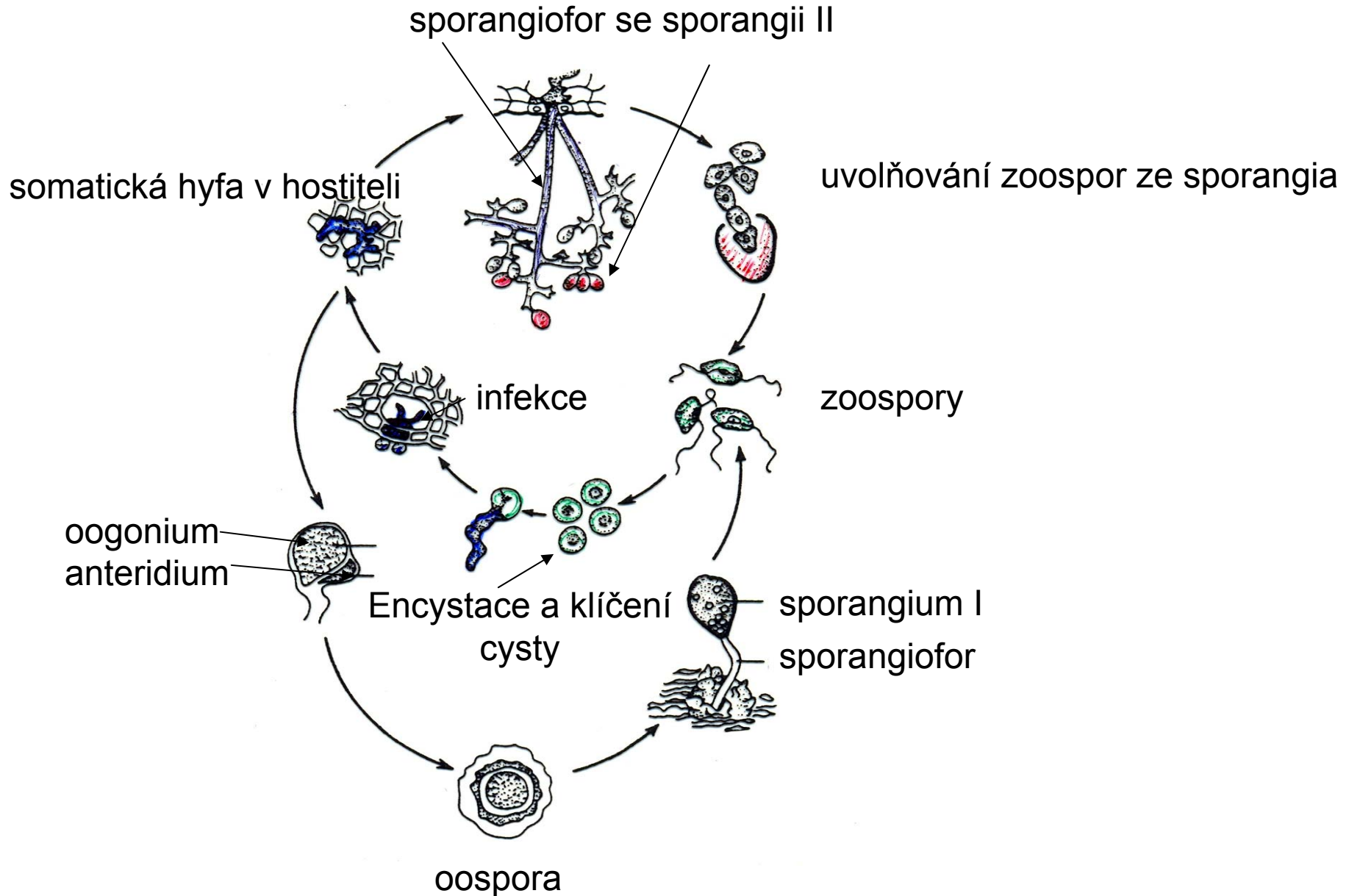
zoosporangia

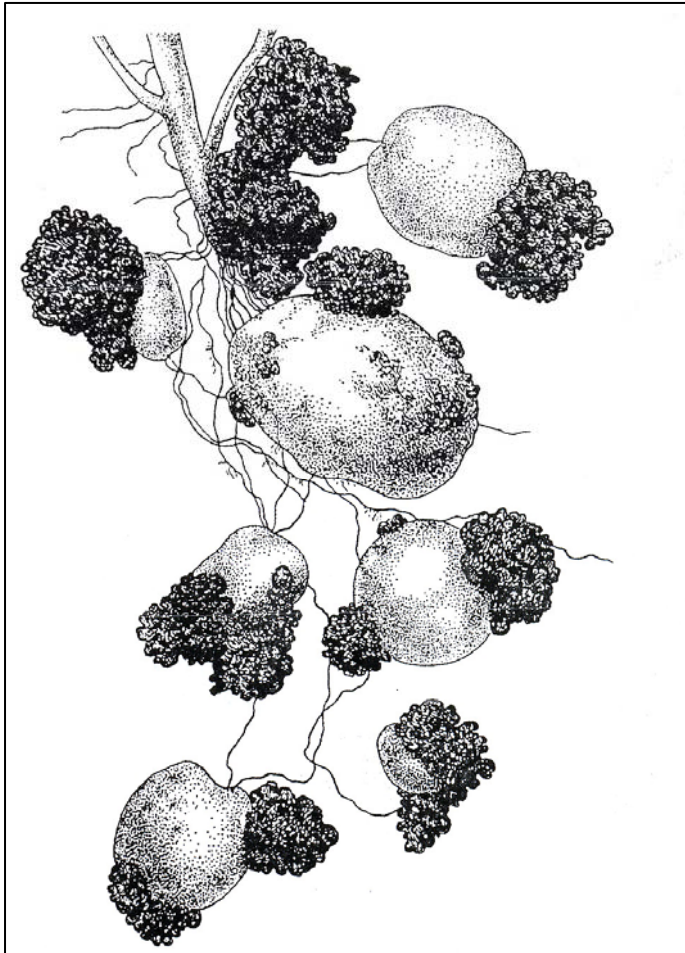
zdravá rostlina

napadená rostlina

Životní cyklus vřetenatky révové (*Plasmopara viticola*)

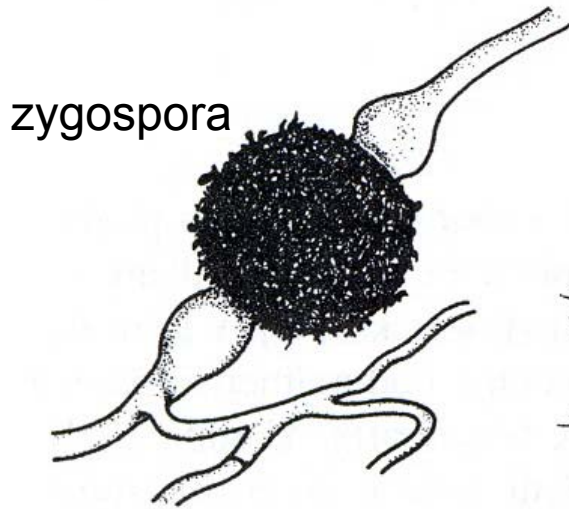
Oddělení: ***Chytridiomycota*** – chytridiomycety, (houby buněnkové)

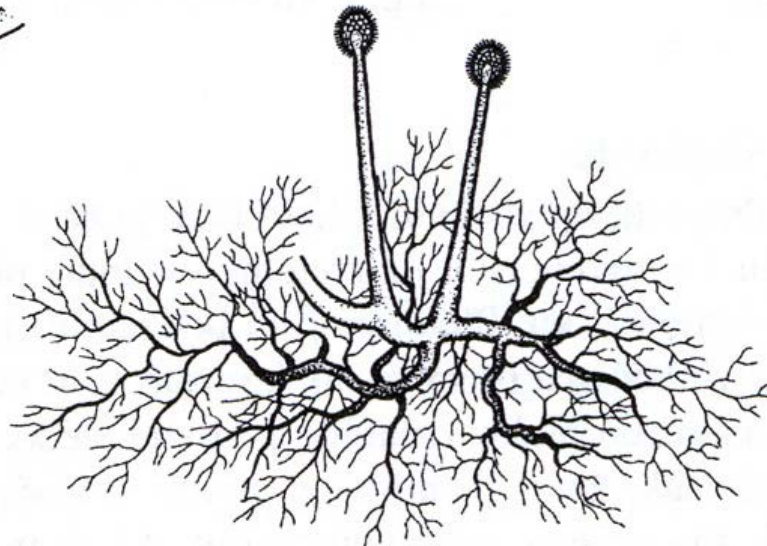
Rakovinec bramborový
(*Synchytrium endobioticum*)

Oddělení: Zygomycota – houby spájkivé

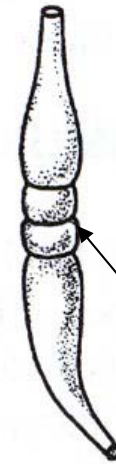
Plíseň hlavičková (*Mucor mucedo*)

zygospora

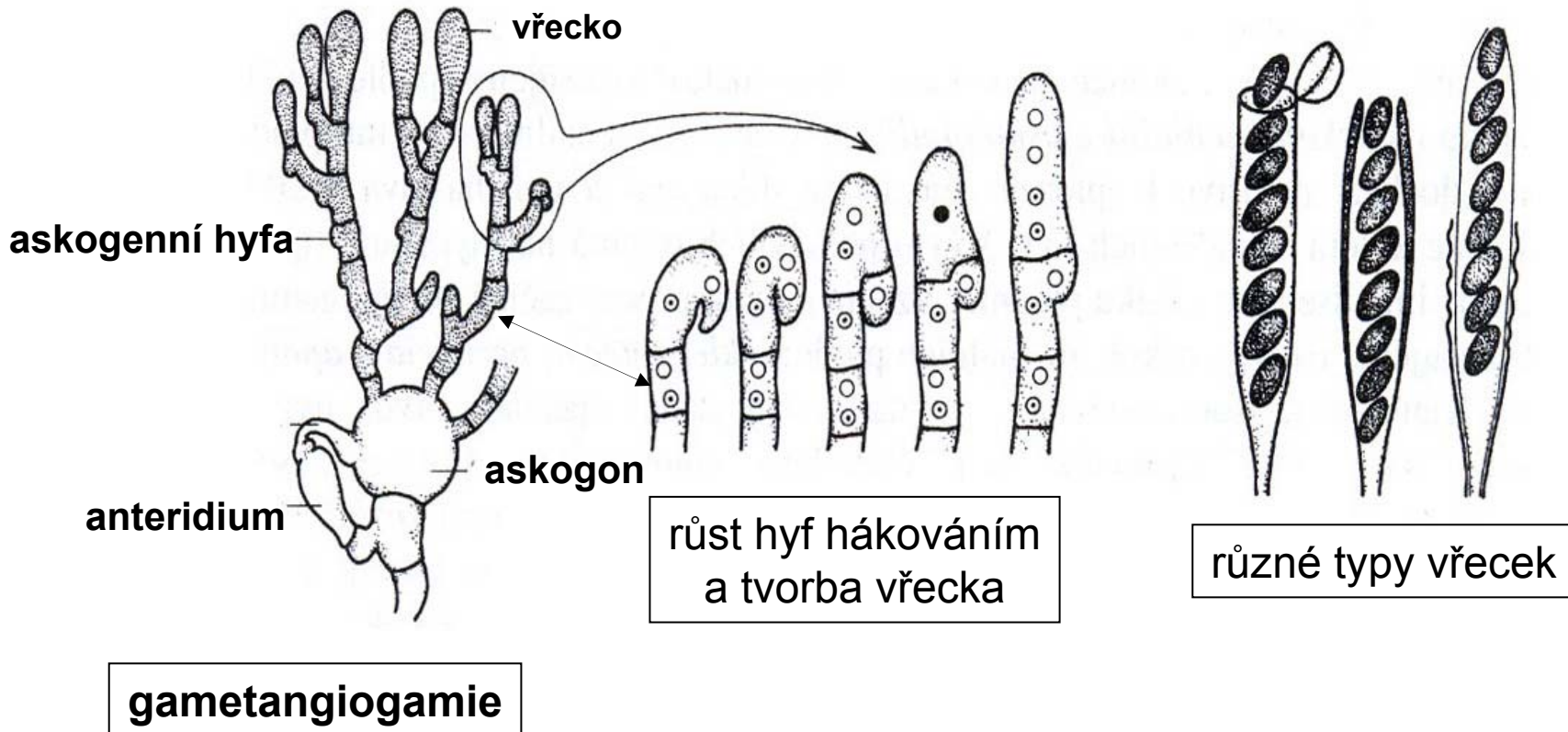

mycelium se sporangiofory

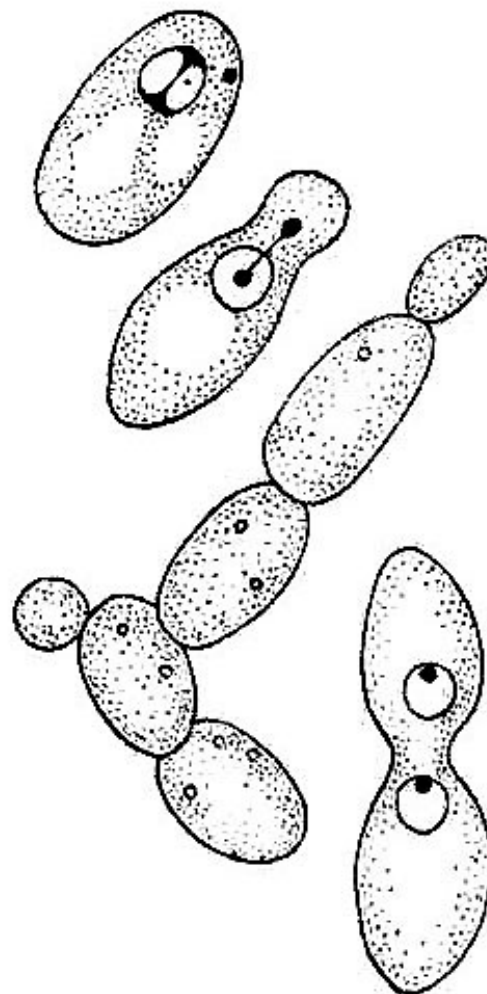

Kopulace gametangií

Oddělení: Ascomycota - vřekovýtusné houby

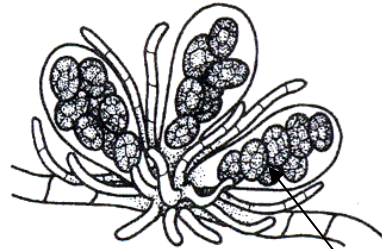

Řád: *Saccharomycetales* (kvasinky), vznik pučivého mycelia

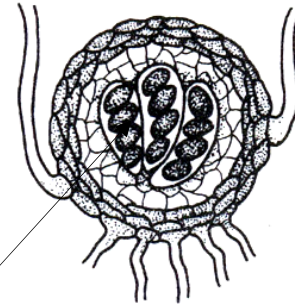
Hlavní typy plodnic vřeckovýtusných hub

vřecka obnažená

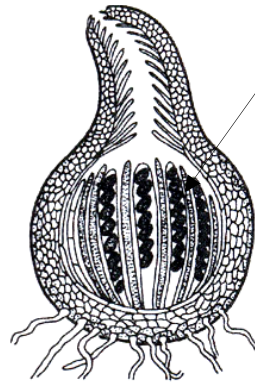

vřecka

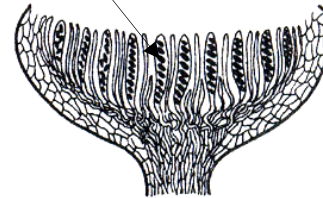
kleistotécium

peritécium

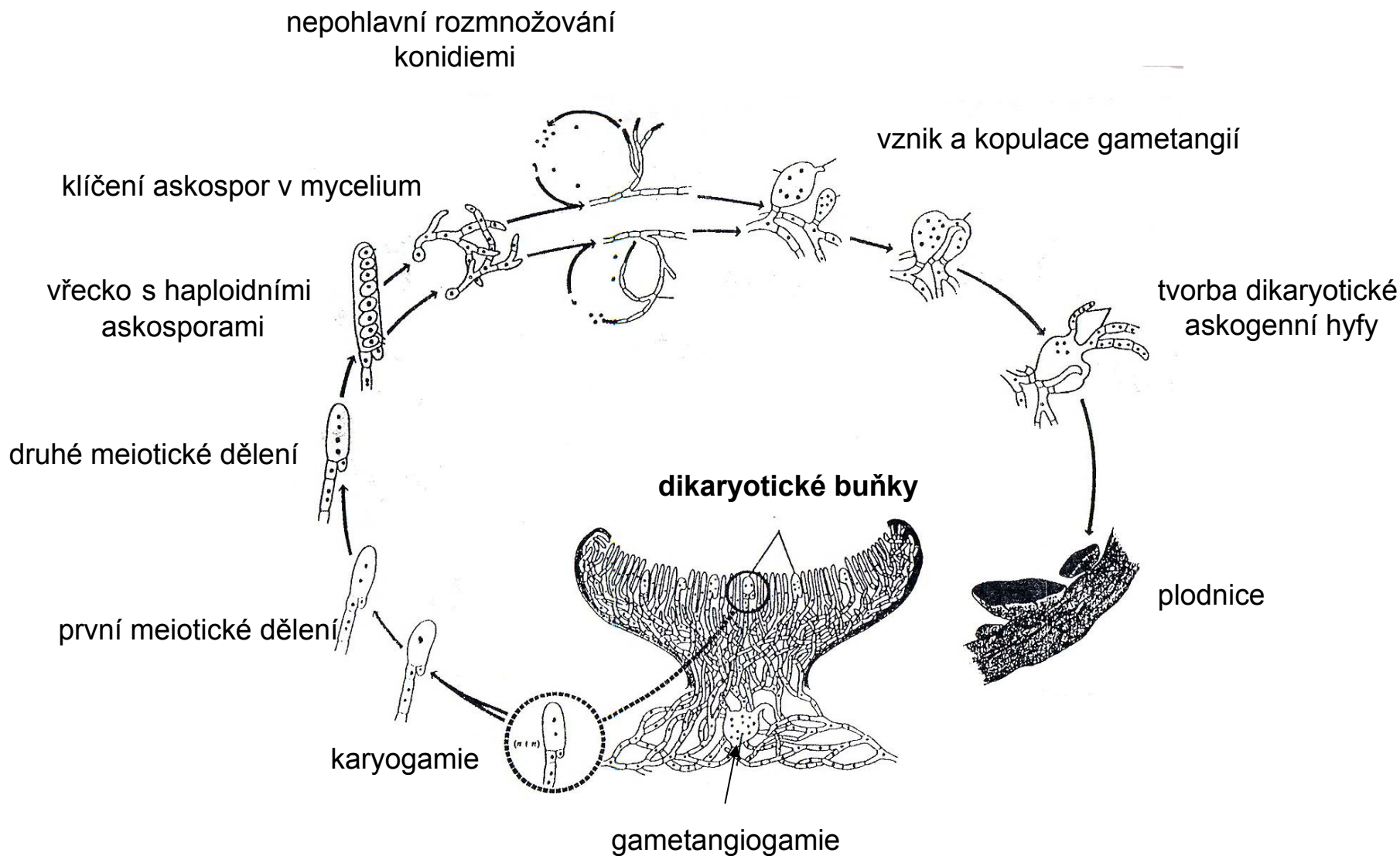
apotécium

askostroma

Životní cyklus vřeckovýtusné houby

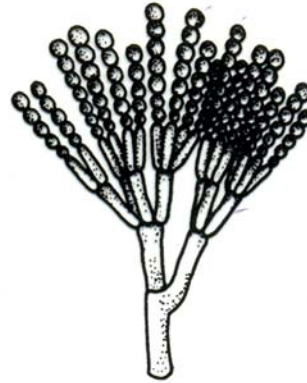

Třída *Eurotiomycetes*

řád: *Eurotiales* (plesnivkotvaré)

kleistotécium
rodu *Eurotium*

konidiofor s konidiiemi
rodu *Penicillium*

Třída *Leotiomycetes*

řád: *Erysiphales* (padlí)

Kleistotécium padlí
dubového

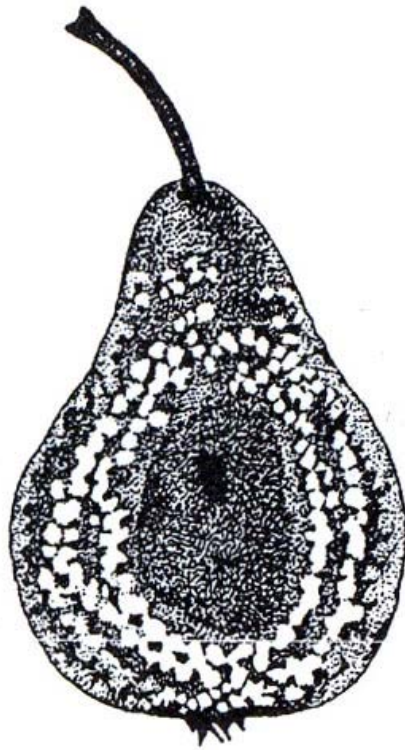

Kleistotécium a konidie
druhu *Uncinula necator* (padlí révové)

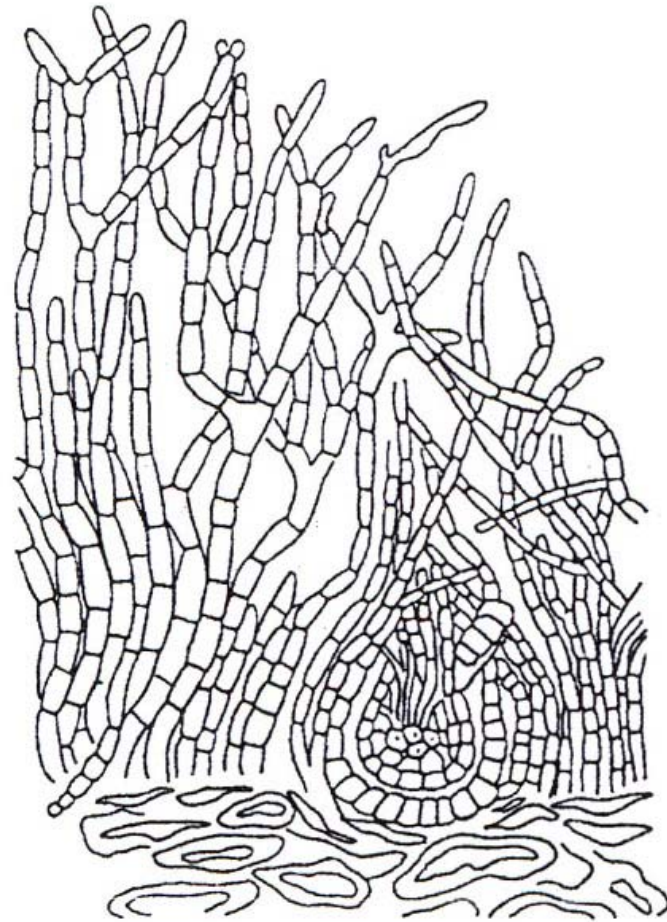

řád: Helotiales

Monilia fructigena

kupky konidioforů

detail kupky

Třída *Pezizomycetes*

řády: *Pezizales* (kustřebkotvaré) a *Tuberales* (lanýžotvaré)

Smrž kuželovitý
(jedlý)

Smrž pražský
(jedlý)

Kačenka česká
(jedlá)

Bělolanýž obecný
(jedlý)
(*Tuberales*)

řád: *Pezizales* (kustřebkotvaré)

**Ucháč svazčitý
(jedlý)**

průřez plodnicí ucháče

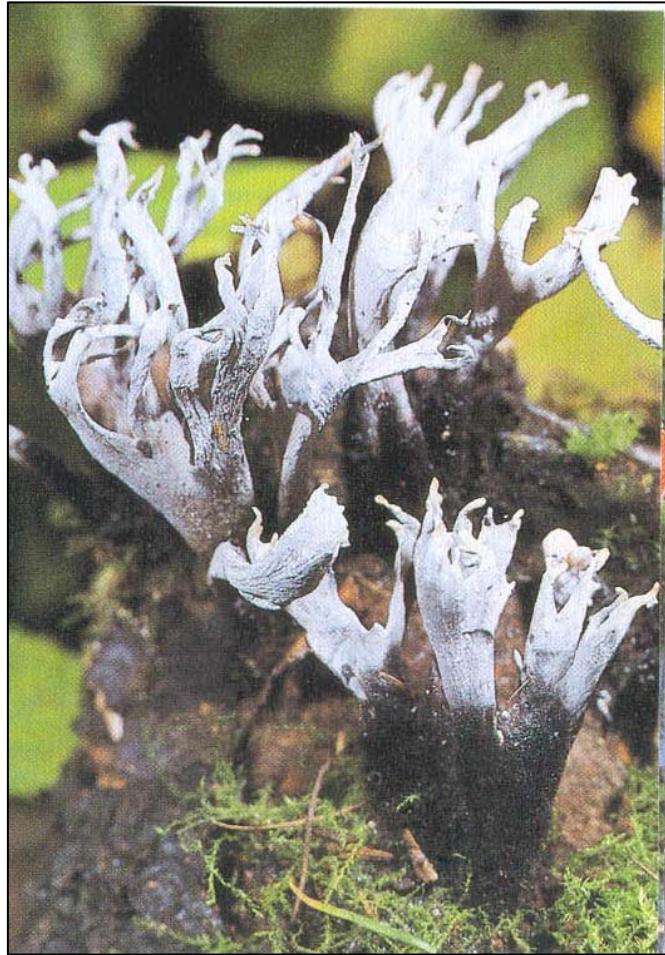

**Ucháč obecný
(v syrovém stavu jedovatý)**

**Smrž obecný – dvě formy
(jedlý)**

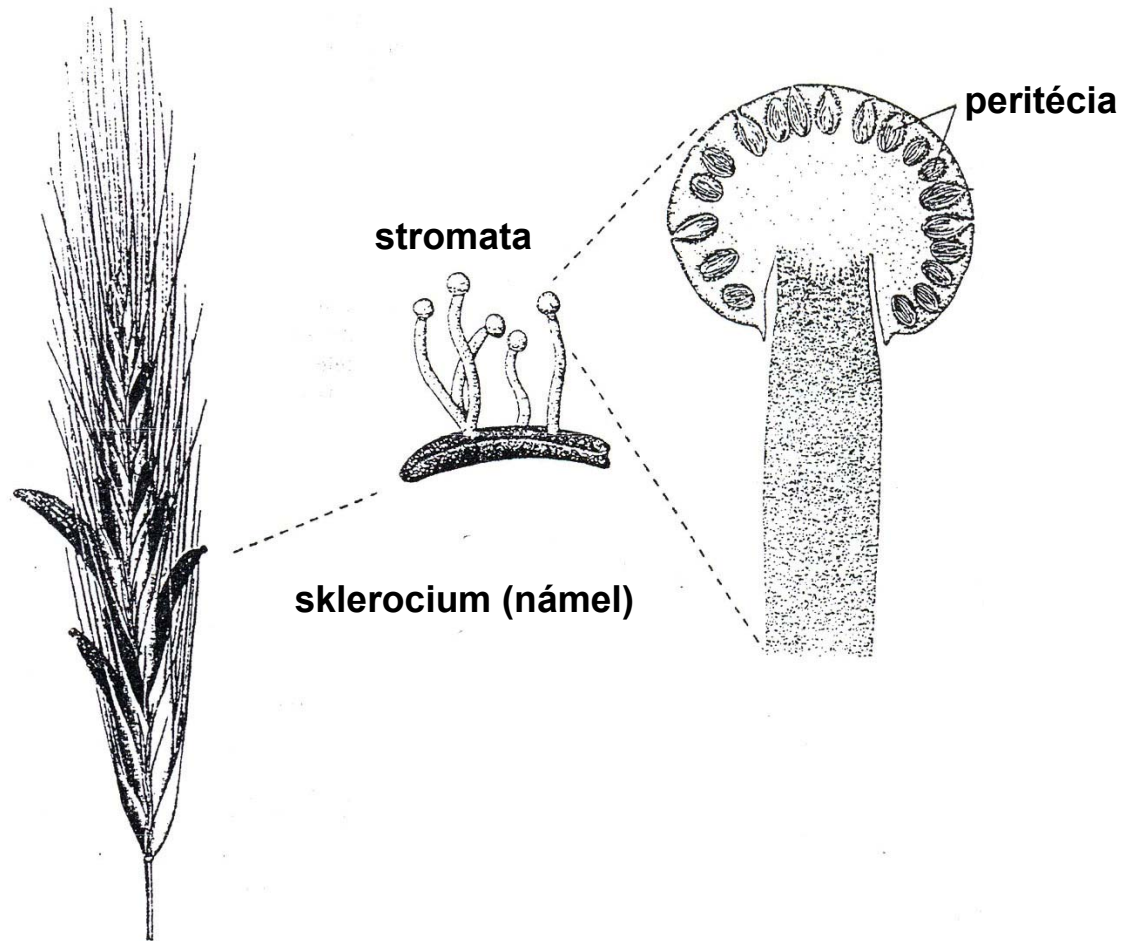
Třída *Sordariomycetes*

řád: *Xylariales* (dřevnatkotvaré)

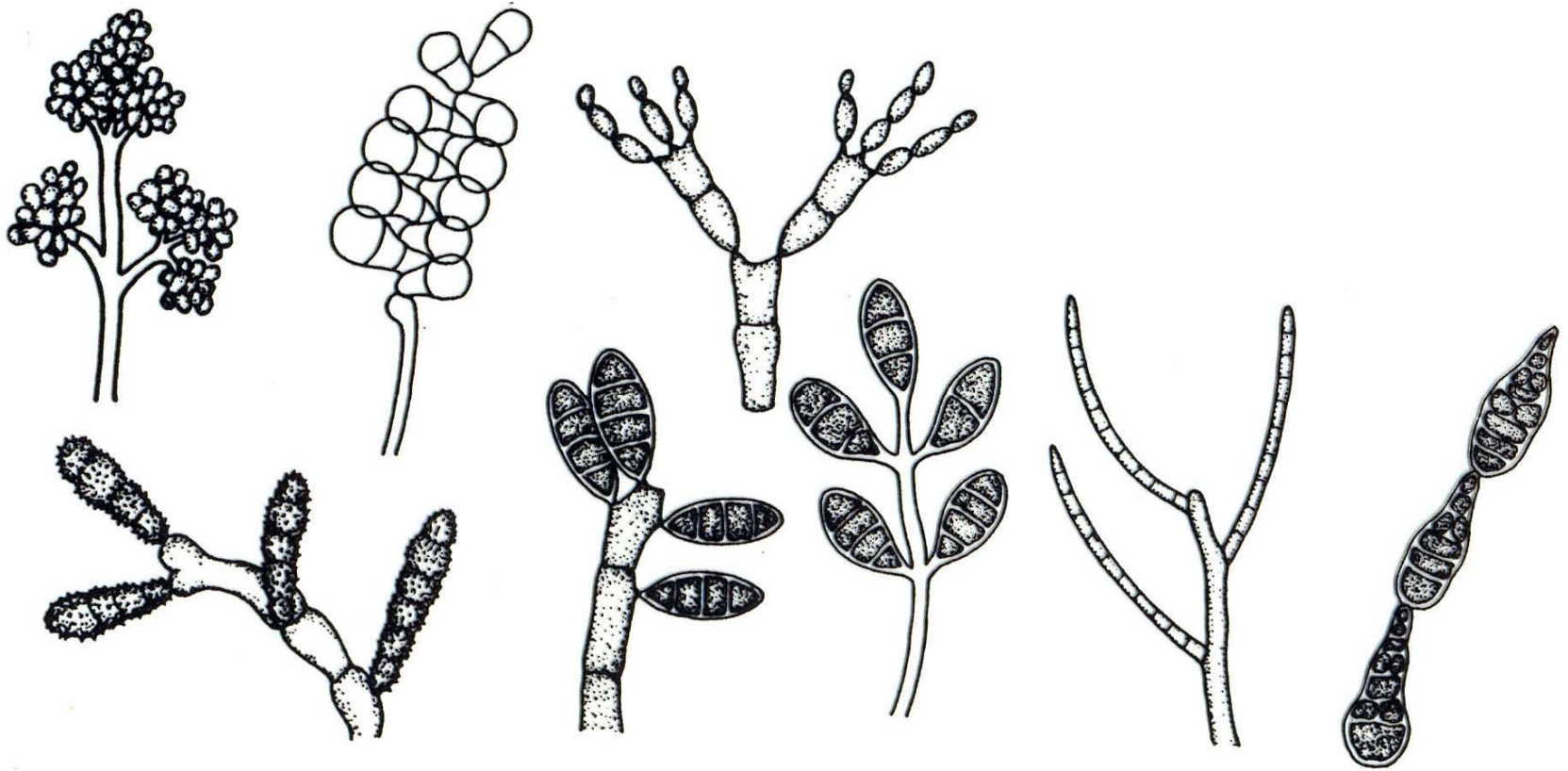
Dřevnatka parohatá (*Xylaria hypoxylon*)

řád: *Hypocreales (incl. Clavicipitales)*

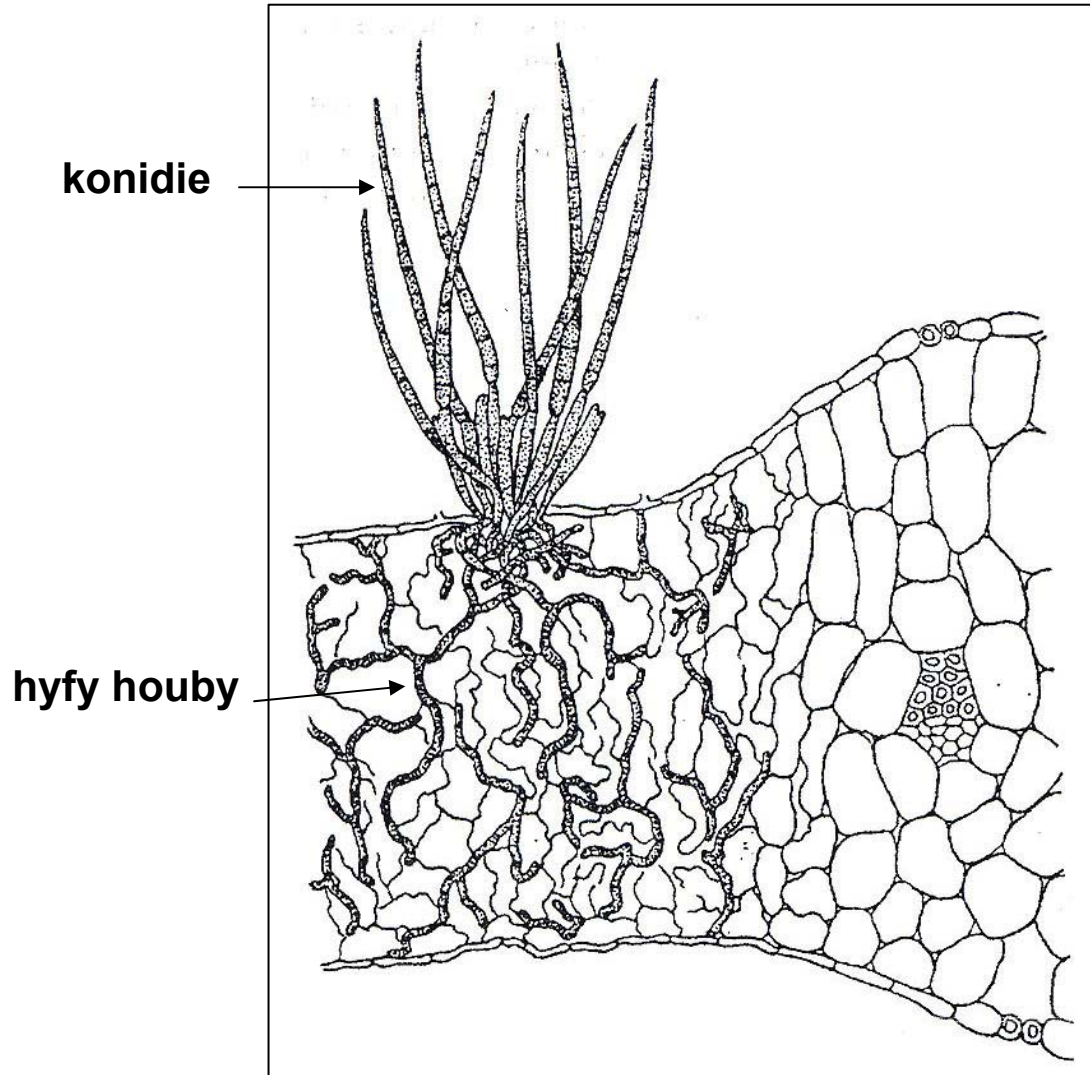
Paličkovice nachová (*Claviceps purpurea*)

Pomocné oddělení *Deuteromycota*

Typy konidioforů

Pomocné oddělení *Deuteromycota*

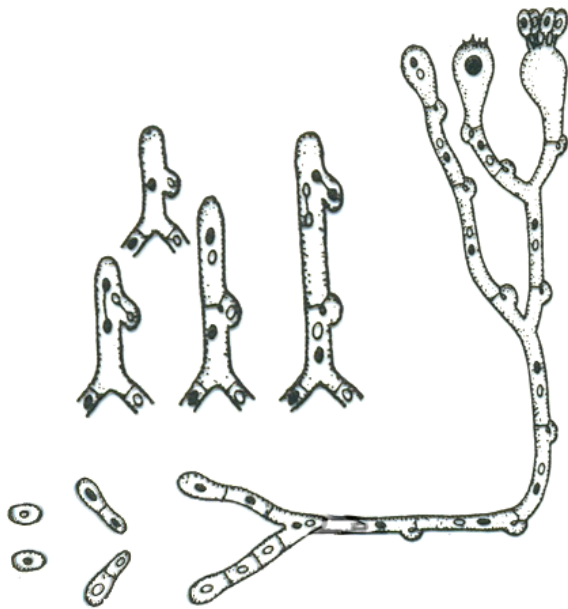
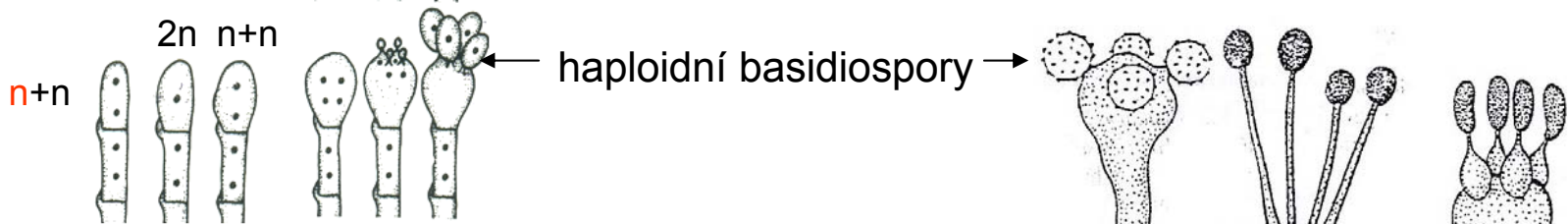
Cercospora beticola
(skvrnatička řepná)

Průřez listem řepy

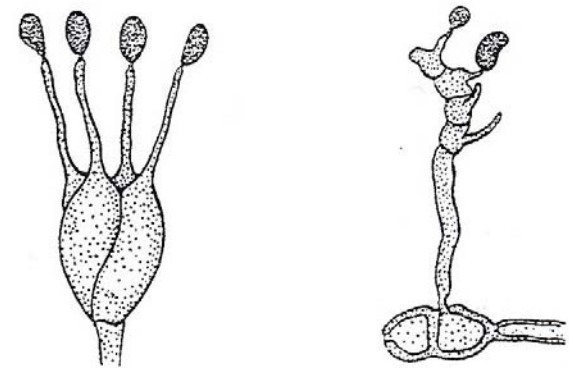
Oddělení: **Basidiomycota** – stopkovýtrusné houby

Tvorba basidií

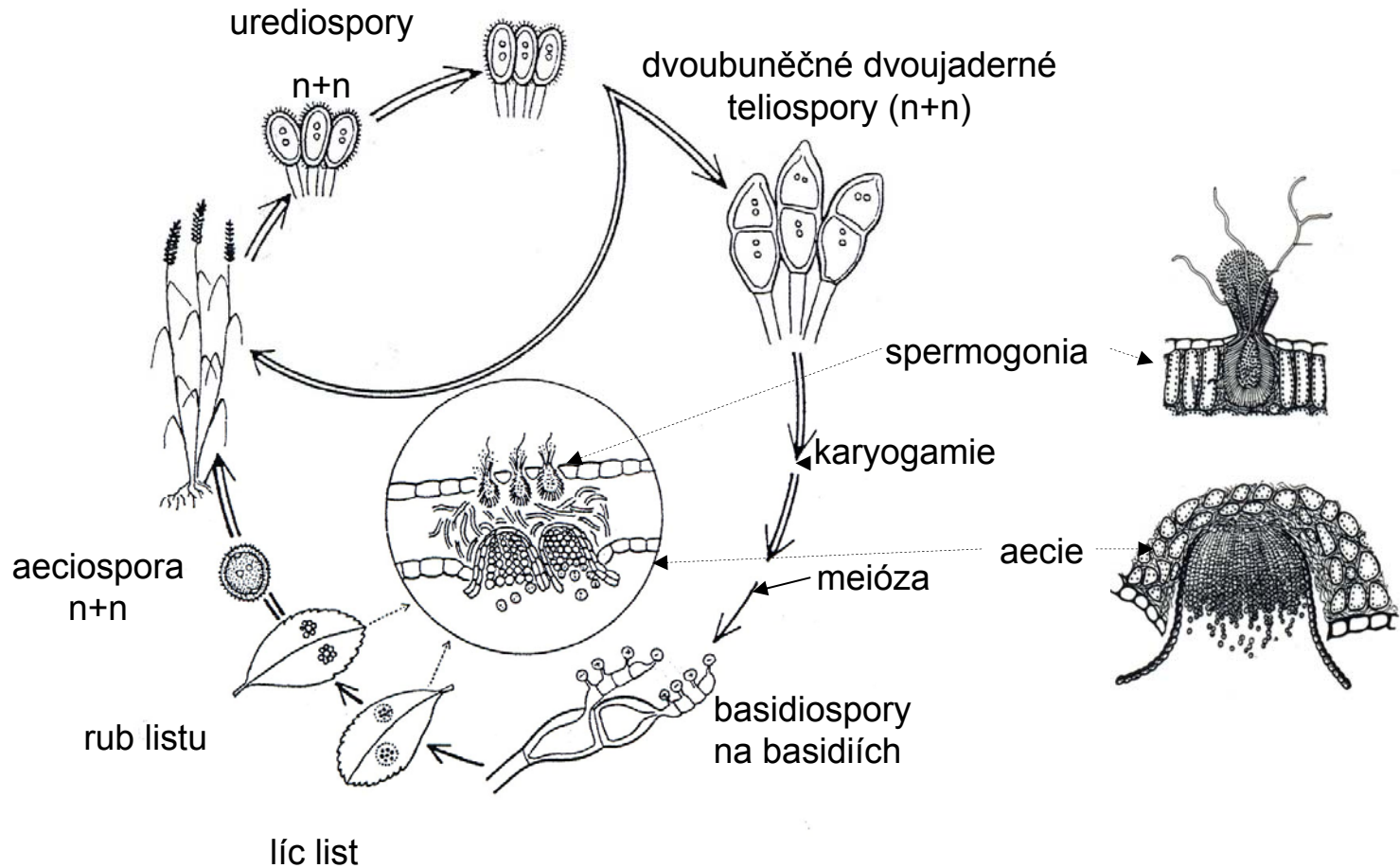
Klíčení spor, růst mycelia a tvorba basidií

Typy holobasidií

Typy fragmobasidií

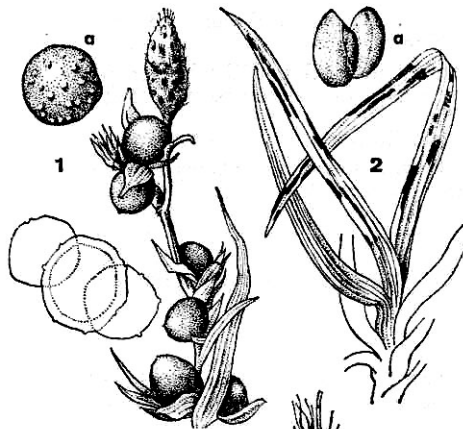
Třída: *Urediniomycetes*
řád: *Uredinales* (rzi)

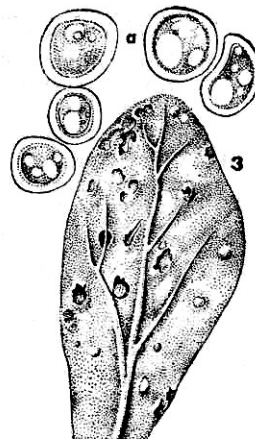
Třída: *Ustilaginomycetes*

řád: *Ustilaginales* (sněti prašné)

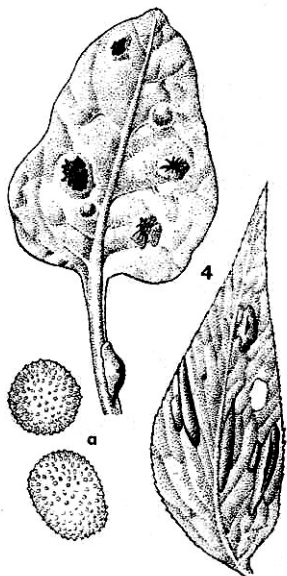
s. ostřicová

s. měsíčková

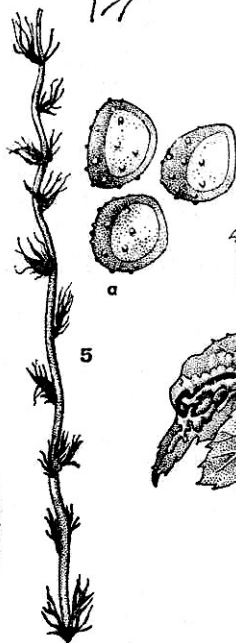
s. rdesnová

s. sasanková

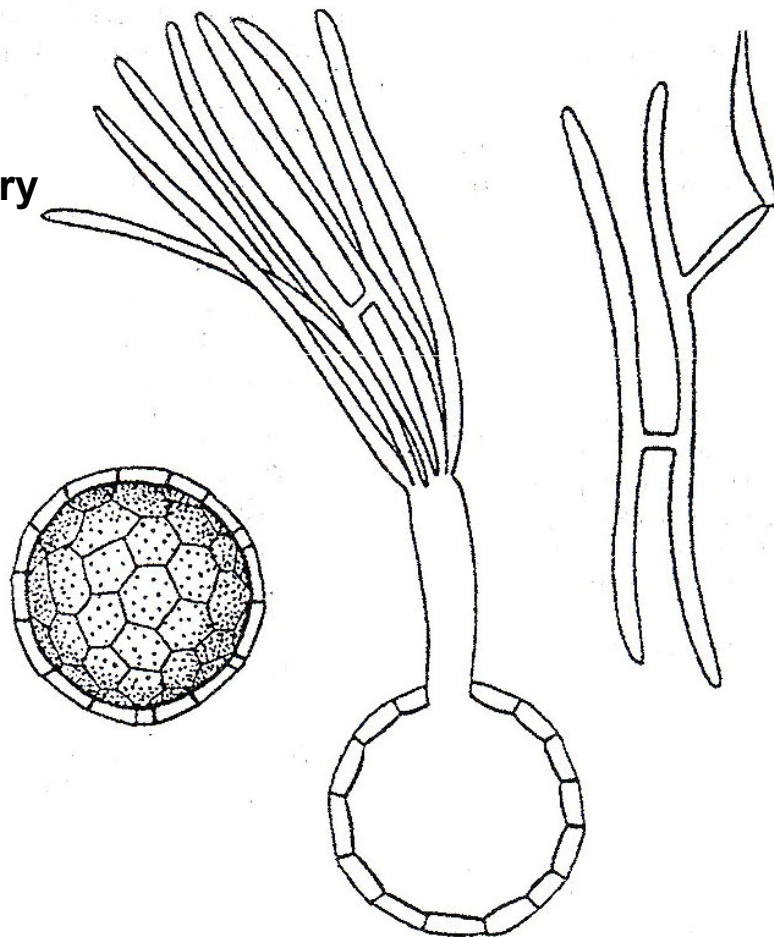
s. pšenično-ječná

řád: Tilletiales (sněti mazlavé)

Tilletia caries
mazlavá sněť pšeničná

jehlicovité basidiospory

kopulace basidiospor

teliospora

klíčící teliospora

Třída: *Agaricomycetes (Basidiomycetes)*

podtřída: *Tremellomycetidae*

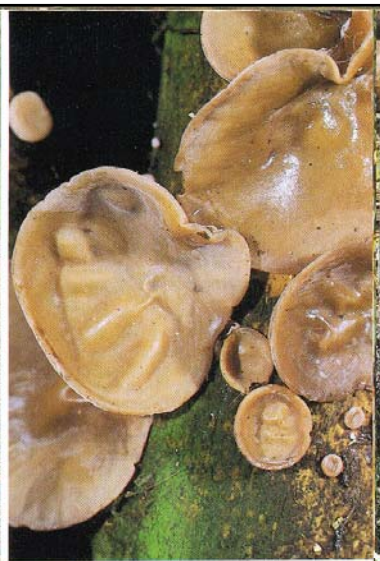
řád: *Tremellales*

řád: *Auriculariales*

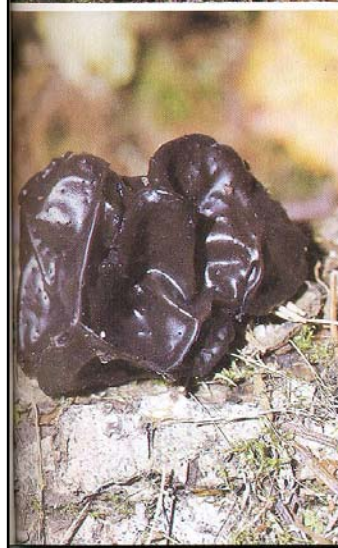
**Rosolovka mozkovitá
(nejedlá)**

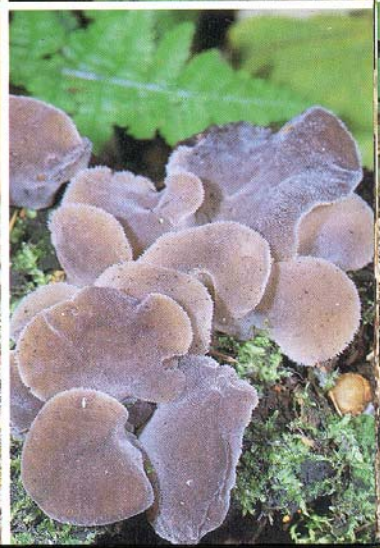
**Ucho Jidášovo
(jedlé)**

**Černorosol bukový
(nejedlý)**

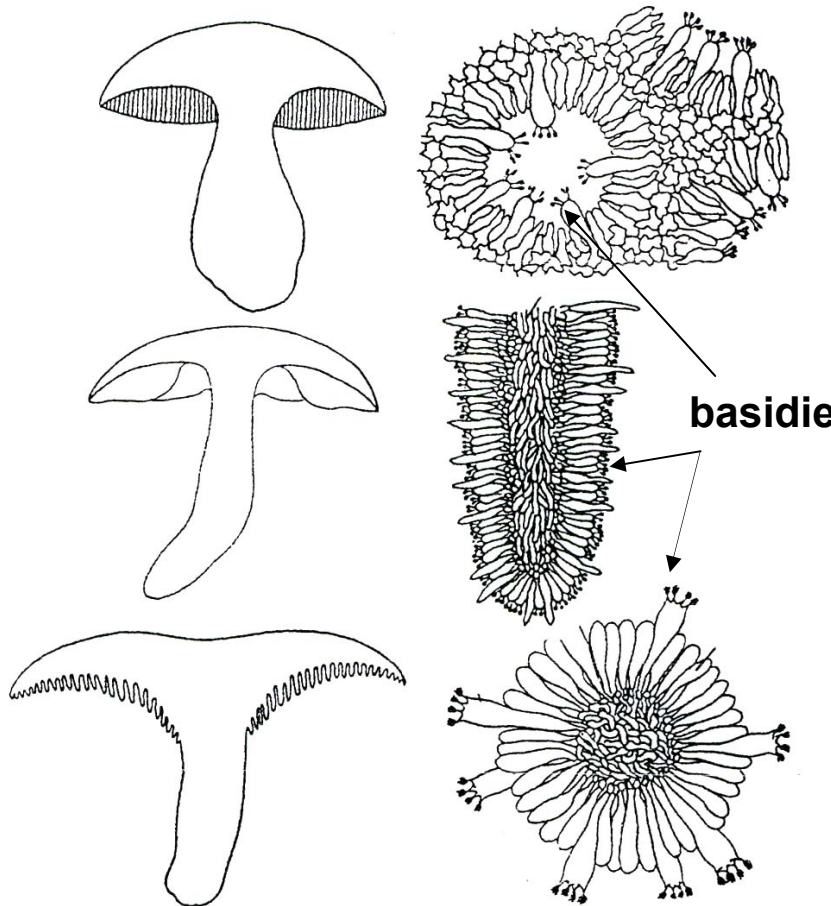
**Rosolozub huspenitý
(jedlý)**

Třída: *Agaricomycetes (Basidiomycetes)*

podtřída: *Agaricomycetidae*

Příklady umístění hymenia (výtrusorodého pletiva) u některých typů plodnic stopkovýtusých hub:

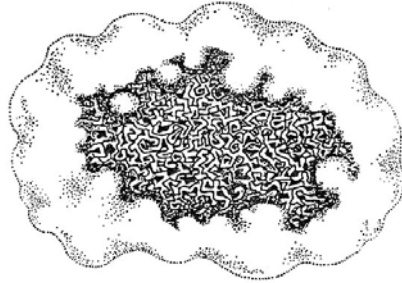
- v rourkách - např. hřibovité

- na lupenech - např. holubinkovité

- na ostnech – např. plesňákovité

Typy plodnic (basidiomat) rouškatých stopkovýtrusých hub

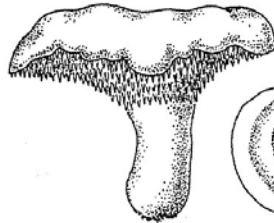
Dřevomorka domácí
(*Aphylophorales*)

Kuřátka sp.
(*Cantharellales*)

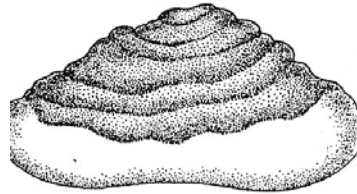
Lišák zprohýbaný
(*Cantharellales*)

Sítkovec dubový (*Polyporales*)

Ohňovec obecný
(*Hymenochaetales*)

Pečárka ovčí
(*Agaricales*)

Muchomůrka zelená
(*Agaricales*)

řád: Cantharellales (liškotvaré)

Liška obecná (jedlá)

Stroček trubkovitý (jedlý)

řád: Polyporales (chorošotvaré)

**Sírovec žlutooranžový
(v mládí jedlý)**

**Troudnatec
kopytovitý**

**Troudnatec
pásovaný**

**Trsnatec oříš
(jedlý)**

řád: Russulales
(holubinkotvaré)

Holubinka mandlová

Holubinka namodralá

Holubinka trávozelená

Ryzec kravský, r. černohlávek

Ryzec pravý   r. zelený

řád: Agaricales
(pečárkotvaré)

Lysohlávka (*Psilocibe sp.*)

Pečárka ovčí
(jedlá)

Pečárka hlízkatá
(jedlá)

řád: Agaricales

Bedla vysoká

Bedla červenající

Hlíva ústříčná (jedlá)

řád: Agaricales

Muchomůrka tygrovaná
(prudce jedovatá)

Muchomůrka slámožlutá
(jedovatá)

Muchomůrka zelená - (prudce jedovatá)

řád: Boletales (hřibotvaré)

Hřib kovář
(jedlý)

Hřib satan
(jedovatý)

Hřib babka

Hřib kříšť' (nj)

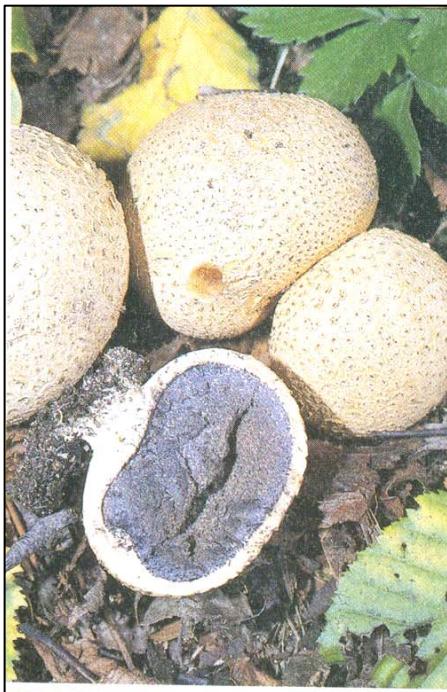
Hřib borový (jedlý)

Hřib smrkový
(jedlý)

řád: *Boletales* (hřibotvaré)

čeleď: *Sclerodermataceae*
(pestřecovité)

**Pestřec obecný
(jedovatý)**

řád: *Agaricales*

čeleď: *Lycoperdaceae*
(pýchavkovité)

**Pýchavka obecná
(jedlá)**

řád: Phallales
(hadovkotvaré)

čeleď: Geastraceae
(hvězdovkovité)

hvězdovka
červená

hvězdovka
smrková

hvězdovka
dlouhokrká

květnatec Archerův

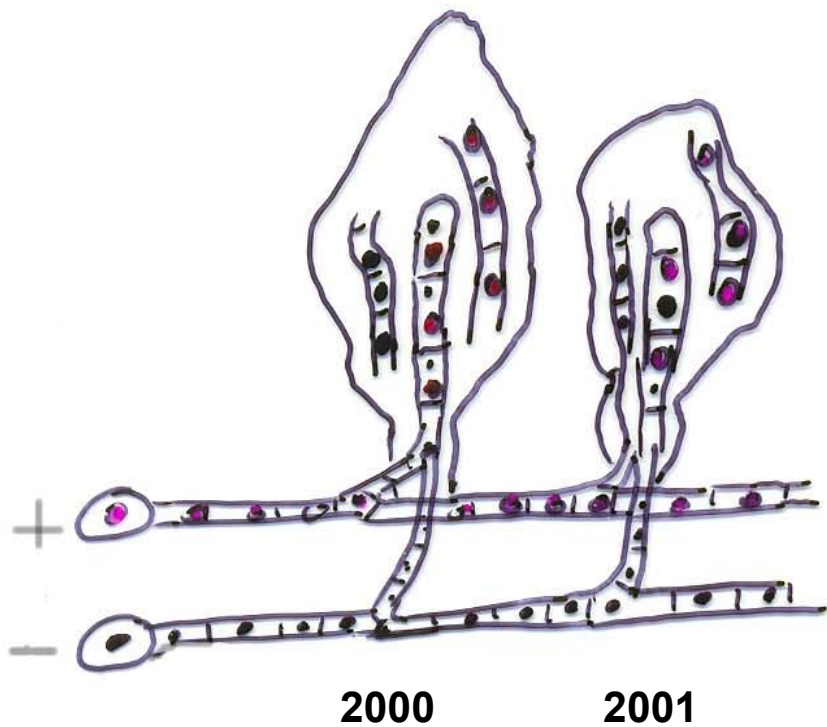
řád: Phallales
(hadovkotvaré)

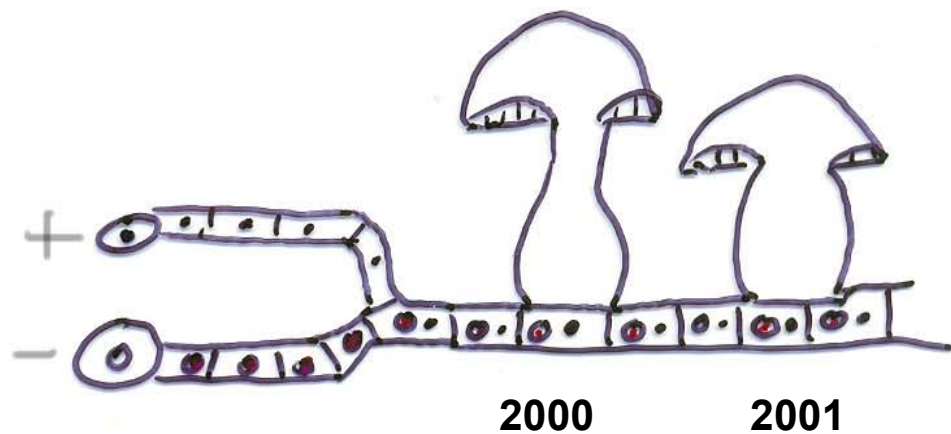
Hadovka smrdutá
(v mládí požitelná)

Tvorba a růst plodnic

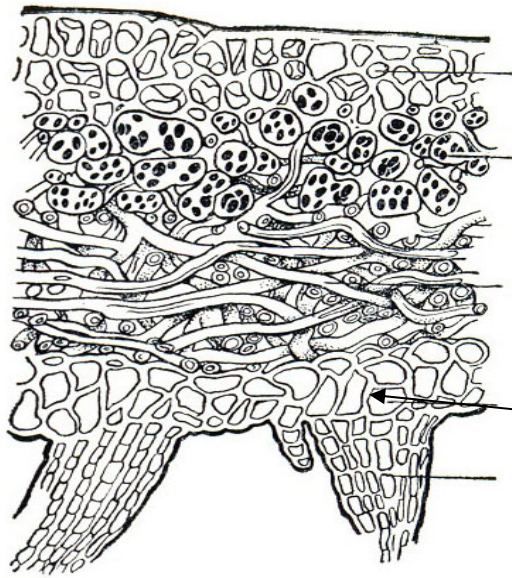
hub vřeckovýtrusých

hub stopkovýtrusých

Řez stélkou lišejníku

kůra

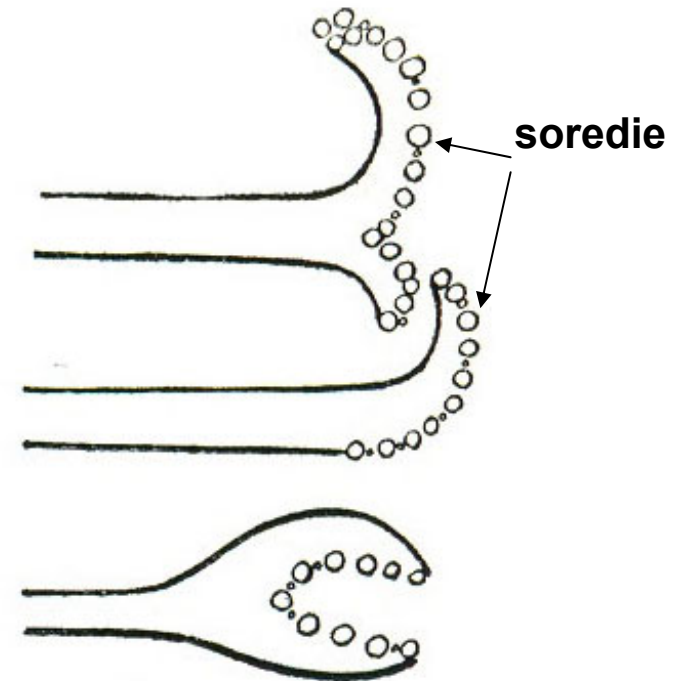
stélkové řasy
(fycobiont)

dřeň

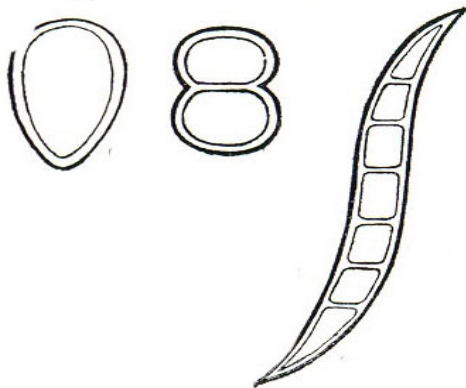
kůra (mycobiont)

rhiziny

Různé typy sorálů

soredie

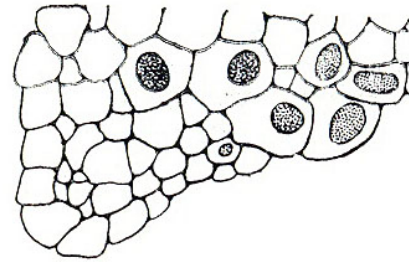
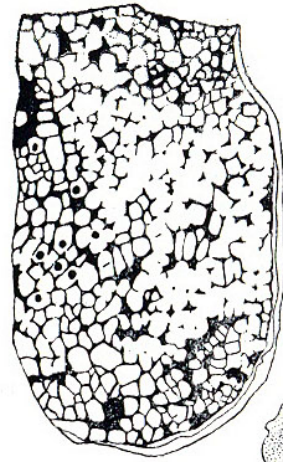

Výtrusy:

jednobuněčné

dvoubuněčné

vícebuněčné

detail stélky

Stélka korovitá

lišejník zeměpisný

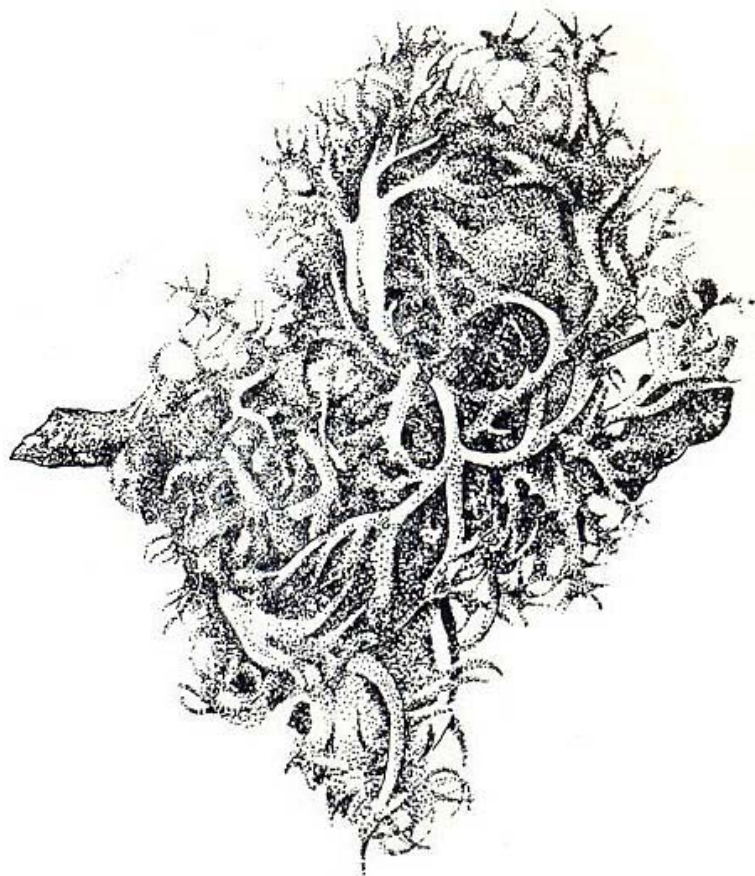

Stélka lupenitá

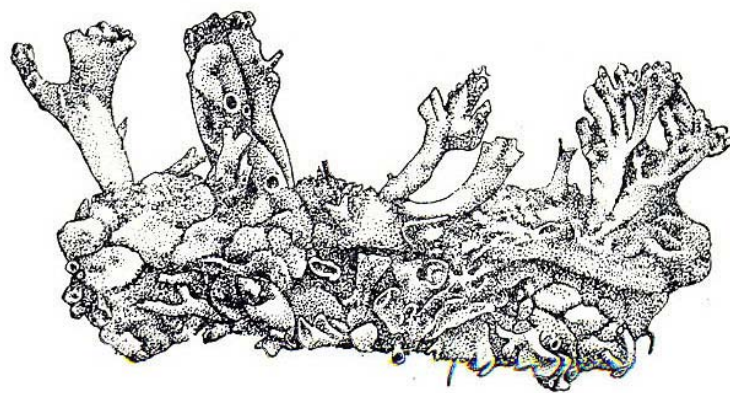
terčka zední

důlkatec plicní

Stélka keříčkovitá

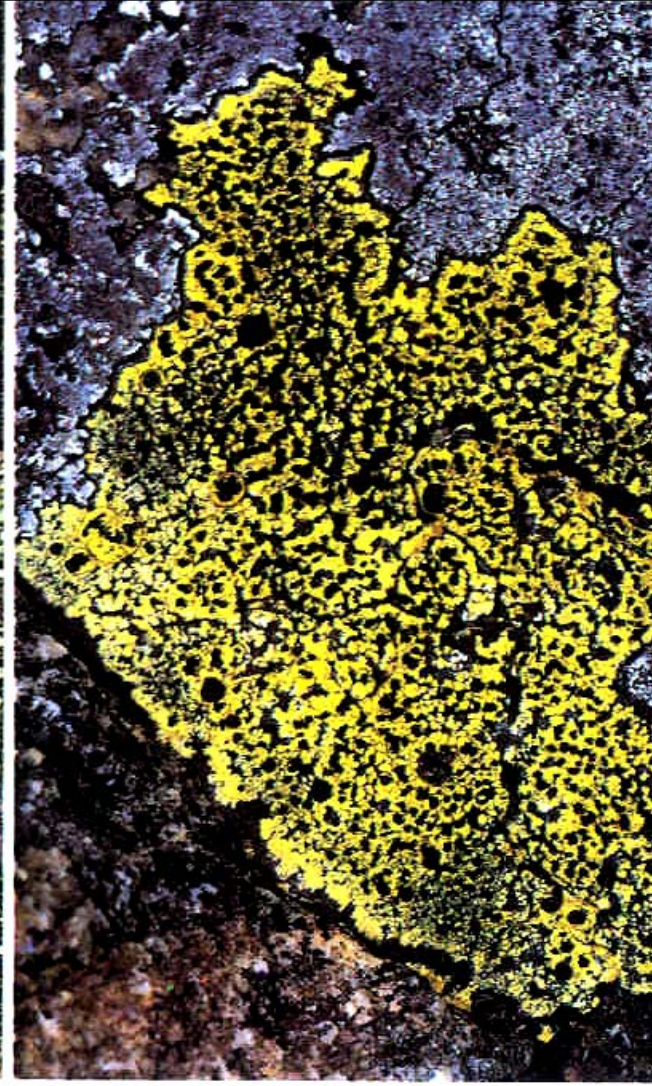
Stélka dvojtvará

Lišejníky s korovitou stélkou

Strupka lasturnatá
(*Hypocenomyce scalaris*)

Lišejník zeměpisný
(*Rhizocarpon geographicum*)

Lišejníky s lupenitou stélkou

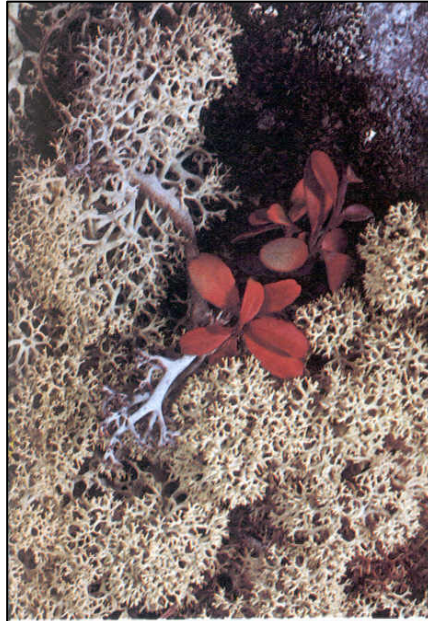
Hávnatka bradavičnatá
(*Peltigera aphthosa*)

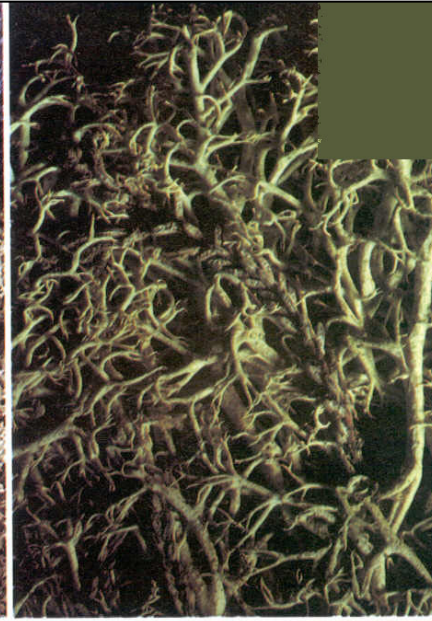
Hávnatka psí (*Peltigera canina*)

Lišejníky s dvojtvarou stélkou

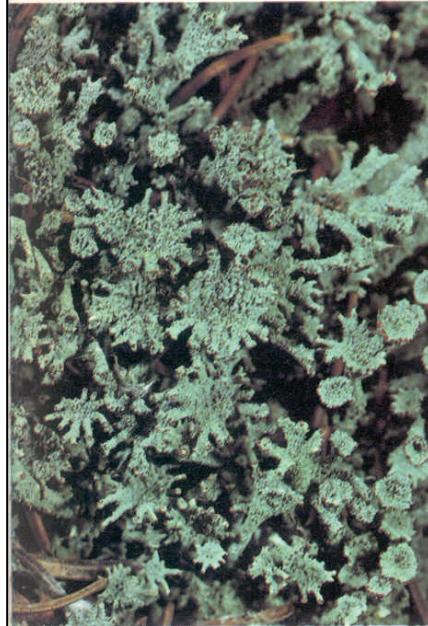
Dutohlávka ježatá
(*Cladonia portentosa*)

Dutohlávka bodavá
(*Cladonia rangiformis*)

Dutohlávka prstítá
(*Cladonia difitata*)

Dutohlávka vyzáblá
(*Cladonia macilenta*)

